

Englesko-australijska kompanija je 2006. u ibarskoj dolini dočeka s nadom da će preporoditi čitav kraj, ali su posle dve godine obustavili istraživanja i otišli

Kraljevo - Čitava ujdurma oko rudarskog istraživanja i moguće eksploatacije litijuma na poljima u dolini reke Jadar pokrenula je i pitnje ko je i kada doveo „Rio Tinto” u Srbiju. Podsećamo, stručnjaci ove kompanije najpre su došli u rudarsku varošicu Boljevac, u dolinu Ibra, još 2006, o čemu je naš list pisao.

Tome je prethodio predlog posebne komisije, formirane krajem 2005, u čijem sastavu su bili predstavnici pet ministarstava, da se koncesija za istraživanje rude bora u Baljevcu poveri englesko-australijskoj kompaniji „Rio Tinto”. U to vreme, na čelu Vlade Srbije bio je dr Vojislav Koštunica, a ministar za rudarstvo dr Radomir Naumov.

Bila je to ohrabrujuća vest za žitelje ovog područja, gde se vekovima rudarilo. Tim pre što su javno saopštene procene da rezervi kamenog uglja u rudnicima u Baljevcu i Ušću na Ibru ima najviše za još desetak godina.

Inače, još pre dolaska „Rio Tinta”, stručnjaci „Ibarskih rudnika” utvrdili su da su rezerve tražene i skupocene rude bora u Baljevcu oko 7,5 miliona tona. To je trebalo da provere i eksperti „Rio Tinta”, tada u ovom kraju dobrodošle kompanije. Počev od 2006, tokom naredne dve godine na lokacijama Piskanja i Pobrđe izbušili su oko 6.000 metara u 14 istražnih bušotina. Sve je izgledalo da će rudnik, u skladu sa preuzetom obavezom pomenutog koncesionara od oko 140 miliona dolara, uskoro biti otvoren. Najavljivano je da će već na početku biti zaposleno od 700 do 1.000 ljudi. Poređenja radi, u postojećim rudnicima kamenog uglja radilo je oko 400 rudara. U svemu tome, ekologija nije bila tako bitna. Istina, pominjalo se da, dok se još bušilo, potocima teče voda crvene boje i čudnog mirisa, ali je to bilo potisnuto uverljivim obećanjima tadašnjih političara u ekonomski procvat ovog područja, u šta su se i meštani uzdali.

Krajem 2008. godine, kreću glasine o odustajanju „Rio Tinta” od daljih istraživanja. To tada za „Politiku” potvrđuje i Radivoje Milanović, državni sekretar u Ministarstvu za rudarstvo, uz obećanje o brzom pronalaženju novog koncesionara.

Potvrda odustajanja ubrzo je stigla i od Nenada Grubina, tada direktora pomenute kompanije u Srbiji, koji je objasnio: „Naša istraživanja su potvrdila postojanje rezervi borata iz prethodog, ali je proširenje ležišta ograničeno i ne zadovoljava kriterijume kompanije 'Rio Tinto' u pogledu daljih ulaganja. Brojne vredne podatke o projektu predaćemo institucijama i naučnim ustanovama u Srbiji.”

Pomenuti državni sekretar Radivoje Milanović pokušao je da ublaži razočarenje u dolini Ibra tvrdnjom: „Nije u pitanju procena dosadašnjeg koncesionara da eksploatacija bora u Baljevcu neće biti profitabilna, već je tako velika svetska kompanija zainteresovana samo za

Čitava ujdurma oko rudarskog istraživanja i moguće eksploatacije litijuma na poljima u dolini reke Jadar

najveća ležišta. Stoga će ovo nalazište bora biti privlačno za manje firme u oblasti rudarstva, a 'Rio Tinto', sigurno neće odustati od istraživanja litijumske borne rude u Jadru kod Loznice, budući da su tamo rezerve ogromne i oni su već pred izradom studije izvodljivosti o eksploataciji", istakao je tada Milanović.

U Ibarske rudnike stigao je novi koncesionar, kanadska firma „Erin vendžers“. Radili su i dodatna istraživanja, ali se još ne zna kada će i da li će početi eksploataciju.

Izvor: politika.rs